

مرکز آموزشی درمانی شهید مطهری ارومیه

خونریزی گوارشی

دکتر نازنین امین فرزانه

فوق تخصص گوارش کودکان

منبع: پرستاری کودکان وونگ

کتاب مرجع طب کودکان نلسون ۲۰۲۰

خونریزی از مجرای گوارش یکی از شایعترین مشکلاتی است که بیماران را مضطرب و وحشت زده به اورژانس می کشاند. استفراغ خونی، وجود خون قرمز در مدفوع و مدفوع سیاه رنگ از علل لائم خونریزی دستگاه گوارش هستند.

علل خونریزی گوارشی:

زخم های معده و اثنی عشر، خراشیدگی های مخاط معده و یا اثنی عشر، داروها، خراشیدگی های التهابی مری، واریس مری و سایر اخ تلالات خونی و عروقی دستگاه گوارش، تومور های خوش خیم، عفونت ها، همورئید (بواسیر)، اسهال خونی، بدخیمی ها و دلایل نامعلوم.

خونریزی گوارشی تحتانی

علل قرمز رنگ شدن مدفوع وجود خون - وجود ژلاتین قرمز - مصرف قره قروط - مصرف غلات و حبوبات قرمز رنگ - آب گوجه فرنگی...

علل سیاه شده مدفوع

خونی که از معده آمده و جو د آهن مصرف داروی بیسموت - مصرف شیرین بیان و ... اگر سایر علل قرمز یا سیاه شدن مدفوع را در فرد پیدا نکردید به وجود خون در مدفوع شک کرده و برای بررسی بیشتر به پزشک مراجعه نمایید.

مدفوع قرمز یا قرمز-قهوه ای نشان دهنده چه مشکلاتی است؟

یکی از علل شایع تر خون ریزی های شدید مقعدی خون ریزی معده یا دوازدهه است. به خصوص اگر خون ریزی سریع و شدید باشد.

خون ریزی آهسته ای که از معده یا دوازدهه منشأ می گیرد و از مجرای روده عبور می کند، موجب سیاه شدن مدفوع می گردد از علل دیگر می توان از پولیپ روده بزرگ، بیماری کرون یا کولیت اوتسراتیو و در موارد بسیار نادری از بدخیمی ها نام برد.

چه وقت به پزشک مراجعه کنیم؟

- در تمام موارد خونی بودن مدفوع باید به پزشک مراجعه کرد
- درد شکم وجود دارد
- ته رنگ زرد در پوست یا سفیدی چشم دیده می شود.
- وزن کاهش یابد.

درمان مدفوع خونی:

اگر مدفوع خونی شد، به پزشک مراجعه کنید. به تراسه هرچه زودتر علت خونریزی معلوم شود. آب زیاد بخورید یکی از ساده ترین راه های کاهش زور زدن به هنگام دفاع مدفوع و جلوگیری از پیدایش بواسیر و شقاق نوشیدن زیاد مایعات است. اگر آسپیرین یا داروی ضدالتهابی غیر استروئیدی می خورید و دچار مدفوع خونی شده اید به پزشک اطلاع دهید تا آن را با داروی دیگری جایگزین کند.

خونریزی گوارشی فوقانی

استفراغ های خونی خون استفراغ شده مطرح کننده خون ریزی از مری، معده یا قسمت فوقانی روده کوچک (دوازده) است خون ریزی بخش هایی از روده که پایین تر از دوازدهه قرار دارند معمولاً به سمت بالا، یعنی به معده باز نمی گردد، بلکه وارد مدفوع می شود.

استفراغ خون با رنگ قرمز روشن نیز نشان می دهد که خون ریزی تا مدت کوتاهی قبل از بروز استفراغ آغاز شده است. خونی که مدت زمان طولانی تر در معده باقی مانده باشد، معمولاً قرمز تیره یا قهوه ای رنگ است یا شبیه تفاله ای ته نشین شده ای قهوه است.

خون ریزی های دستگاه گوارش چطور تشخیص داده

می شوند؟

در اغلب موارد تشخیص وجود خون خود در مدفوع فقط از طریق انجام تست های آزمایشگاهی امکان پذیر است، زیرا مقدار خون، کمتر از مقداری است که قابل رویت می باشد و به این حالت "خون مخفی" گفته می شود. در خون ریزی قسمت فوقانی مجرای گوارش، پزشک از روشی به نام آندوسکوپی مجرای فوقانی استفاده می کند.

در این روش یک لوله فیبرنوری کوچک از طریق مری پایین فرستاده شده و وارد معده می گردد تا محل خون ریزی را کشف کند. در خون ریزی های مجرای گوارش تحتانی پزشک ممکن است از کولونوسکوپی استفاده کند. کولونوسکوپی مشابه آندوسکوپی فوقانی است اما لوله آن از طریق مقعد وارد شده و در درون روده بزرگ به سمت بالا هدایت می شود.

در این روش یک لوله فیبرنوری کوچک از طریق مری پایین فرستاده شده و وارد معده می گردد تا محل خون ریزی را کشف کند. در خون ریزی های مجرای گوارش تحتانی پزشک ممکن است از کولونوسکوپی استفاده کند. کولونوسکوپی مشابه آندوسکوپی فوقانی است اما لوله آن از طریق مقعد وارد شده و در درون روده بزرگ به سمت بالا هدایت می شود.

درمان خون ریزی های دستگاه گوارش چگونه صورت

می گیرد؟

درمان بستگی به علت و شدت خون ریزی دارد مثال در صورتی که علت خونریزی، زخم و یا سوراخ شدن معده و اثنی عشر است باید با سرم درمانی و جراحی محل خونریزی را بست، در صورتی که علت آن واریس مری باشد باید عروق واریسی را با دستگاه یا دارو مسدود کرد.

و اگر عفونتهای متعدد باشد باید عفونتها را درمان کرد. معمولاً با استفاده از برخی داروها از شدت اسید معده و درد آن کاسته می شود تا به درمان اصلی، مثلاً شستشو معده با سونداژ و یا موارد مشابه پرداخته شود. تزریق خون در برخی موارد ضرورت می یابد.

زمان پذیرش بیمار لطفاً از مسئول بخش یا مسئول شیفت در مورد نحوه تهیه غذا برای همراه بیمار با قیمت مناسب توضیحات لازم اخذ شود. اگر بعد از ترخیص نیاز به مشاوره تلفنی داشتید با شماره های ذیل تماس بگیرید.

کارشناس آموزش: ۰۴۴۳۱۹۷۷۳۳۰

شماره داخلی بخش:

آدرس پست الکترونیک:

motahari-h-urm@umsu.ac.ir

****توجه:** مادر گرامی کودکان به علت سن پایین در معرض سقوط از تخت می باشند که عوارض جبران ناپذیر دارد. خواهشمند است مراقب سقوط کودک از تخت باشید.